

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Sektor za analize in koordinacijo davčne politike

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

INFORMACIJA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB ZA LETO 2019

Pripravil:
Sektor za analize in koordinacijo davčne politike

november 2020

Kazalo vsebine

Povzetek in ključne ugotovitve	1
1. Obdavčitev z davkom od dohodkov pravnih oseb.....	2
1.1 Zavezanci za davek.....	2
1.2 Davčna osnova in davčno obdobje	2
1.3 Davčna stopnja	3
1.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	3
1.5 Plačevanje DDPO	3
2. Analiza podatkov iz davčnih obračunov DDPO za leto 2019.....	4
2.1 Analiza osnovnih obračunskih podatkov DDPO za leto 2019.....	4
2.2 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov	5
2.2.1 Porazdelitev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, zavezancev po SKD področjih.....	5
2.2.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po prihodkovnih razredih	6
2.3 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov	6
2.3.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po SKD področjih	7
2.3.2 Porazdelitev zavezancev po prihodkovnih razredih	7
2.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	8
2.5 Akontacije v letu 2019.....	12
2.6 Efektivna davčna stopnja	14
Priloge.....	16

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Osnovni obračunski podatki DDPO za leto 2019</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 2: Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov glede na SKD področje</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 3: Zavezanci za DDPO, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, glede na višino davčnih prihodkov</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 4: Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov glede na SKD področje.....</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 5: Zavezanci za DDPO z normiranimi odhodki glede na višino davčnih prihodkov</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 6: Zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave za DDPO – pregled za leto 2019 .</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 7: Deleži davčne obveznosti v skupni davčni obveznosti glede na SKD področje ter število zavezancev, zneski in deleži v posamezni vrsti olajšave za leto 2019</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 8: Število zavezancev, zneski akontacije, mesečni in trimesečni obroki po SKD področjih v letu 2019</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 9: Povprečna efektivna davčna stopnja po SKD področjih za leto 2019.....</i>	<i>14</i>

Kazalo slik

<i>Slika 1: Delež posameznega zmanjšanja in olajšave glede na vsa zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav v izbranih dejavnostih v letu 2019</i>	<i>10</i>
<i>Slika 2: Zavezanci po SKD področju glede na način plačevanja akontacije v 2019</i>	<i>12</i>
<i>Slika 3: Povprečna efektivna davčna stopnja za prvih 100 zavezancev glede na davčno obveznost v primerjavi s splošno (nominalno) davčno stopnjo v obdobju 2012-2019</i>	<i>15</i>

Povzetek in ključne ugotovitve

➤ **Osnovni obračunski podatki**

V letu 2019 je bilo oddanih skupaj 106.143 obračunov davka od dohodkov pravnih oseb. Skupna davčna obveznost vseh zavezancev je znašala 907 mio evrov. Število predloženih obračunov davka od dohodkov pravnih oseb se je v obdobju od 2016 do 2019 v povprečju povečalo za pol odstotka letno, davčna obveznost pa v povprečju za 14,7 % letno.

➤ **Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov**

Od vseh oddanih obračunov je bilo 104.840 primerov, kjer so zavezanci ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov. Največ teh zavezancev (19.044 oz. 18 % vseh, ki so ugotavljali svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov) je razvrščeno v področje S po SKD klasifikaciji (druge dejavnosti). Z vidika davčno priznanih prihodkov je na prvem mestu dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil s približno 35 mlrd evrov (31 % vseh). Tej takoj sledijo predelovalne dejavnosti s približno 32 mlrd evrov davčno priznanih prihodkov, ki pa so imele najvišjo davčno obveznost - 236 mio evrov (26 % celotne davčne obveznosti). Porazdelitev po prihodkovnih razredih kaže, da je bilo največ tistih, ki so v poslovnem letu ustvarili do 1.000 evrov prihodkov (kar 31 %) in tistih, ki so ustvarili od 10.000 do 100.000 evrov prihodkov (24,3 %). Več kot 100 mio evrov prihodkov pa je ustvarilo le 0,1 % vseh zavezancev.

➤ **Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov**

Le dober 1 % vseh zavezancev, ki so oddali obračun (1.303) je ugotavljalo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Pri teh zavezancih glede na SKD klasifikacijo močno izstopajo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, med katere je bilo v letu 2019 uvrščenih kar 46 % vseh zavezancev z normiranimi odhodki (600 zavezancev). Največ je takih, ki so v poslovnem letu ustvarili prihodke do 10.000 evrov (36 %). Do 30.000 evrov prihodkov je ustvarila več kot polovica zavezancev z normiranimi odhodki, prihodkov nad 100.000 evrov pa le 5 % teh zavezancev.

➤ **Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave**

Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave je v letu 2019 uveljavilo 37.764 zavezancev v skupni višini 1.950 mio evrov. Največji delež v celotnih olajšavah je s približno 45 % predstavljala olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 23.476 zavezancev. Preko pokrivanja izgub je 15.598 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 563 mio evrov, z olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj pa je 558 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 253 mio evrov.

➤ **Povprečna efektivna davčna stopnja**

Povprečna efektivna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2019 je znašala 13,5 %. Najvišjo povprečno efektivno davčno stopnjo je imelo področje trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, in sicer 16,3 %, sledile pa so strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je povprečna efektivna davčna stopnja znašala 14,9 %. Najnižjo povprečno efektivno davčno stopnjo so izkazali zavezanci, ki so opravljali dejavnost oskrbe z vodo ter ravnanja z odpadki, pri njih je znašala le 10,3 %. Za prvih 100 zavezancev z najvišjo davčno obveznostjo v obdobju 2012 – 2019 je povprečna efektivna davčna stopnja znašala 13,7 %, ki je v omenjenem obdobju v povprečju počasi naraščala.

1. Obdavčitev z davkom od dohodkov pravnih oseb

Sistem obdavčitve z davkom od dohodkov pravnih oseb (v nadaljevanju DDPO) ureja Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06 in vse nadaljnje spremembe; v nadaljnjem besedilu ZDDPO-2). Z njim je določena obveznost plačevanja DDPO. Postopek pobiranja DDPO podrobneje ureja posebni del Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu ZDavP-2).

1.1 Zavezanci za davek

Zavezanci za davek so pravne osebe domačega prava (razen Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti), pravne osebe tujega prava ter družbe oziroma združenja oseb, vključno z družbami civilnega prava po tujem pravu, ki nimajo pravne osebnosti in ki niso zavezanci za dohodnino. Zavezanci rezidenti so obdavčeni po načelu svetovnega dohodka, kar pomeni, da so zavezani za davek od vseh dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji in zunaj nje. Za rezidenta se šteje zavezanec, ki ima v Sloveniji sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства. Nerezidenti so obdavčeni po teritorialnem načelu, kar pomeni, da so zavezani za davek od dohodkov, ki jih dosegajo v poslovni enoti ali prek poslovne enote v Sloveniji, in za davek od dohodkov, ki imajo svoj vir v Sloveniji, in za katere je določena obveznost za davčni odtegljaj.

Poseben status ima Banka Slovenije, ki je sicer davčna zavezanka, vendar po posebni določbi davka niti ne izračunava niti ne plačuje. Med davčne zavezance štejemo tudi zavode, društva, ustanove, verske skupnosti, politične stranke, zbornice, reprezentativne sindikate in druge pravne osebe, ustanovljene za opravljanje nepridobitnih dejavnosti.

1.2 Davčna osnova in davčno obdobje

Davčno obdobje je lahko koledarsko leto ali poslovno leto, ki se razlikuje od koledarskega leta, pri čemer davčno obdobje ne sme presegati obdobja 12 mesecev.

Davčna osnova za DDPO je dobiček, izražen kot presežek prihodkov nad odhodki.

Posebnosti pri določanju davčne osnove:

- I. Splošno je določena odprava dvojne obdavčitve in manj kot enkratne obdavčitve, kar pomeni, da se prihodki ali odhodki, ki so bili že vključeni v davčno osnovo v preteklih obdobjih, ne vključijo ponovno v davčno osnovo.
- II. Zmanjšanje davčne osnove zaradi davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj je dovoljeno največ v višini 50 % davčne osnove davčnega obdobja.
- III. Zavezanci lahko ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, če izpolnjujejo pogoje in opravijo priglasitev v skladu z ZDDPO-2 in ZDavP-2.

1.3 Davčna stopnja

Splošna, nominalna davčna stopnja po ZDDPO-2 je za leto 2019 znašala 19 %. Z ZDDPO-2 je določena tudi posebna stopnja davka v višini 0 %, in sicer za investicijske sklade, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje, za pokojninske sklade, ki so ustanovljeni po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ter za zavarovalnice, ki lahko izvajajo pokojninski načrt v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Povprečna davčna stopnja, izračunana na podlagi podatkov iz predloženih obračunov na nivoju države za leto 2019 zaradi navedenega razloga ne more biti povsem enaka nominalni stopnji.

Stopnja za davčni odtegljaj od dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji, je 15 %.

1.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave

Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave, vendar največ v višini davčne osnove, so zavezanci za leto 2019 lahko uveljavljali za naslednje namene:

- davčno izgubo s katero zavezanec zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih davčnih obdobjih (omejitev na največ 50 % davčne osnove tekočega davčnega obdobja);
- olajšavo za vlaganja v R&R in sicer v višini 100 % zneska vlaganj v notranje raziskovalno-razvojne dejavnosti in za nakup raziskovalno-razvojnih storitev;
- olajšavo za investiranje v višini 40 % investiranega zneska v opremo in v neopredmetena sredstva;
- olajšavo za zaposlovanje invalidov;
- olajšavo za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju;
- olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, in sicer v višini plačanih premij, vendar največ do zneska, ki je enak 24 odstotkom obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delojemalca zavarovanca in ne več kot 2.819,09evrov letno;
- olajšavo za donacije za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske, socialnovarstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke, religiozne in splošno koristne namene do višine 0,3 % obdavčenega prihodka, poleg te olajšave pa lahko dodatno uveljavlja še olajšavo v višini 0,2 % obdavčenega prihodka za znesek izplačil v denarju in v naravi za kulturne namene in za takšna izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene;
- olajšavo za zaposlovanje brezposelnih oseb; za novo zaposlene osebe, mlajše od 26 let ali osebe starejše od 55 let;
- olajšavo za zaposlovanje v višini 70 % stroškov prikrajšanega delavca in investiranje v višini 70 % investiranega zneska v določenih regijah (v skladu z Zakonom o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2019, Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja).

1.5 Plačevanje DDPO

Zavezanec obračunava in plačuje DDPO po načelu samoobdavčitve na podlagi davčnega obračuna, ki ga sestavi za davčno obdobje. Obrazec za obračun davka od dohodkov pravnih oseb in priloge, ki so sestavni del davčnega obračuna, so določeni s Pravilnikom o davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 109/13 in vse nadaljnje spremembe).

Zavezanec predloži davčni obračun pristojnemu davčnemu organu v roku treh mesecev od začetka tekočega davčnega obdobja (koledarskega oziroma poslovnega leta) za preteklo davčno obdobje. Med davčnim obdobjem zavezanec plačuje akontacijo davka v mesečnih ali trimesečnih obrokih. Akontacija se plačuje v mesečnih obrokih, če predvidena letna obveznost presega 400 evrov, sicer pa v trimesečnih obrokih. Obroki akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo, plačani pa morajo biti najkasneje v 10 dneh po dospelosti. Razliko med predhodno plačano akontacijo in izračunanim davkom na podlagi davčnega obračuna mora zavezanec plačati v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna. Preveč plačani znesek davka davčni organ vrne zavezancu najkasneje v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna.

2. Analiza podatkov iz davčnih obračunov DDPO za leto 2019

2.1 Analiza osnovnih obračunskih podatkov DDPO za leto 2019

Iz Tabele 1 lahko razberemo, da je bilo v letu 2019 oddanih skupaj 106.143 obračunov DDPO. Od tega je bilo 104.840 obračunov, kjer so zavezanci ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov. Le dober odstotek vseh obračunov (1.303) je bil takih, kjer so zavezanci ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Tabela 1: Osnovni obračunski podatki DDPO za leto 2019

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov		Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov		Skupaj	
	Št. zavez.	Znesek	Št. zavez.	Znesek	Št. zavez.	Znesek
Št. predloženih obračunov DDPO	104.840		1.303		106.143	
Št. zavezancev	103.676		1.301		104.977	
PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih	91.733	128.193	1.186	42,97	92.919	128.236
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	80.170	112.181	1.185	42,66	81.355	112.223
ODHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih	98.046	121.901	781	16,13	98.827	121.917
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	85.742	106.894	1.185	31,28	86.927	106.926
DAVČNA OSNOVA	54.716	6.738	1.183	11,40	55.899	6.749
DAVČNA IZGUBA	29.382	1.354			29.382	1.354
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	37.764	1.950			37.764	1.950
OSNOVA ZA DAVEK	47.552	4.788	1.183	11,40	48.735	4.799
DAVEK	47.502	909	1.174	2,17	48.676	911
DAVČNA OBVEZNOST	47.491	905	1.173	2,17	48.664	907

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS

54.716 zavezancev z dejanskimi odhodki je izkazalo pozitivno davčno osnovo v skupnem znesku 6.738 mio evrov, ki so jo z uveljavljanjem davčnih olajšav zmanjšali za 1.950 mio evrov. Davčno obveznost v skupnem znesku 905 mio evrov je pripoznalo 47.491 zavezancev.

Davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov je ugotavljalo 1.303 zavezancev¹ ki so ustvarili 43 mio evrov davčnih prihodkov. Njihova davčna obveznost je znašala 2 mio evrov.

¹ Število zavezancev se zaradi jasnosti in preglednosti informacije enači s številom oddanih obračunov. Razlika, ki izhaja iz možnosti, da lahko isti zavezanec odda več obračunov, je minimalna in nima zaznavnega učinka.

2.2 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov

Davčna osnova zavezancev za davek od dohodkov pravnih oseb je torej dobiček, izražen kot presežek prihodkov nad odhodki. Pri tem lahko zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov z davčnimi olajšavami zmanjšujejo davčno osnovo.

2.2.1 Porazdelitev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, zavezancev po SKD področjih

V Tabeli 2 so razvrščeni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov. Iz tabele je razvidno, da je največ zavezancev, kar 19.044, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, razvrščeno v področje S po SKD klasifikaciji (druge dejavnosti), kar predstavlja 18 % vseh, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov.

Tabela 2: Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov glede na SKD področje

		<i>Zneski v mio evrih</i>			
		Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov			
Šifra SKD	SKD področje	Št. obrač.	Davčno priznani prihod.	Davčno priznani odhod.	Davčna obveznost
A	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.106	539	511	5,4
B	Rudarstvo	75	319	316	2,4
C	Predelovalne dejavnosti	8.914	31.845	30.058	236,1
D	Oskrba z električno energijo, plinom	651	7.311	7.120	29,7
E	Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki	378	1.322	1.274	5,1
F	Gradbeništvo	8.229	5.194	5.009	39,7
G	Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	16.378	35.272	34.265	196,5
H	Promet in skladiščenje	4.103	6.109	5.739	61,1
I	Gostinstvo	3.877	1.666	1.583	14,8
J	Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4.380	3.937	3.694	33,0
K	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.437	7.445	6.757	132,3
L	Poslovanje z nepremičninami	3.192	1.091	934	32,3
M	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	14.971	5.155	4.860	78,1
N	Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	2.599	1.991	1.891	15,8
O	Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	1.581	74	90	0,5
P	Izobraževanje	2.912	588	568	2,9
Q	Zdravstvo in socialno varstvo	2.570	1.136	1.070	10,0
R	Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	8.441	835	816	5,4
S	Druge dejavnosti	19.044	352	339	3,7
T	Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo	1	0,02	0,02	0,00
U	Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	1	0	0	0
	Skupaj	104.840	112.181	106.894	905

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS

Z vidika davčno priznanih prihodkov je na prvem mestu dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil s približno 35 mlrd evrov (31 % vseh). Tej takoj sledijo predelovalne dejavnosti s približno 32 mlrd evrov davčno priznanih prihodkov, ki pa so imele najvišjo davčno obveznost (236 mio evrov kar

predstavlja 26 % celotne davčne obveznosti). Na drugem mestu z vidika davčne obveznosti pa je bila dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozi, kjer je ta znašala 197 mio evrov.

2.2.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po prihodkovnih razredih

Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov po prihodkovnih razredih (Tabela 3) pokaže, da je največ tistih, ki so v poslovnem letu ustvarili prihodke do 1.000 evrov in sicer je takih skoraj 31 %. Tej skupini s 24,33 % sledijo zavezanci, ki so v poslovnem letu ustvarili od 10.000 do 100.000 evrov prihodkov. Skupaj ti dve skupini predstavljata več kot polovico vseh zavezancev, ki davčno osnovo ugotavljajo skozi dejanske odhodke. Zelo podoben odstotek zavezancev kot v predhodnem razredu (24,31 %) je ustvarilo od 100.000 do 1.000.000 evrov prihodkov, več kot 100 mio evrov pa je ustvarilo le 0,1 % vseh zavezancev, ki davčno osnovo ugotavljajo skozi dejanske odhodke. 1,3 % zavezancev z največ prihodka (nad 10 mio evrov) ima 64 % vse davčne obveznosti (581 mio evrov).

Tabela 3: Zavezanci za DDPO, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, glede na višino davčnih prihodkov

Razred prihodkov (v evrih)	Zavezanci z dejanskimi odhodki			
	Št. zavez.	Delež	Davek (v mio evrih)	Delež
do 1.000	32.323	30,83%	0,4	0,04%
od 1.000 do 10.000	11.942	11,39%	0,7	0,08%
od 10.000 do 100.000	25.505	24,33%	11,4	1,26%
od 100.000 do 1.000.000	25.485	24,31%	94,6	10,41%
od 1.000.000 do 10.000.000	8.177	7,80%	220,8	24,29%
od 10.000.000 do 100.000.000	1.267	1,21%	269,1	29,61%
nad 100.000.000	141	0,13%	311,9	34,31%
Skupaj	104.840	100%	909	100%

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS in lastni prikaz MF

2.3 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov

Veljavni sistem ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov je bil za pravne osebe uveden v letu 2012, in sicer z novelo Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2I). Uporaba sistema poenostavljenega ugotavljanja davčne osnove je možna pod naslednjimi pogoji:

- če prihodka zavezanca, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v koledarskem letu pred davčnim obdobjem, za katero zavezanec uveljavlja ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, ne presegajo 50.000 evrov, ali
- če prihodka zavezanca ne presegajo 100.000 evrov in če je bila pri njem obvezno zavarovana vsaj ena oseba za polni delovni čas neprekinjeno najmanj pet mesecev.

Pri ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov se upoštevajo davčno priznani prihodka in normirani odhodki v višini 80 odstotkov davčno priznanih prihodkov, a le do višine 80.000 evrov. Dejanski stroški, davčne olajšave in davčna izguba se ne priznajo. Davčno obdobje je v tem primeru koledarsko leto. Spremljanje oziroma tekoče preverjanje izpolnjevanja pogojev je obveznost davčnega zavezanca. Zavezanci, ki dve zaporedni davčni obdobji ne izpolnjujejo pogojev za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, morajo ugotavljati davčno osnovo v skladu s splošnimi pravili tega zakona za celotno davčno obdobje, ki sledi tema dvema davčnima obdobjema.

2.3.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po SKD področjih

Tabela 4: Zavezanici, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov glede na SKD področje

Zneski v mio evrih

Šifra SKD	SKD področje	Zavezanici, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in <u>normiranih</u> odhodkov			
		Št. obrač.	Davčno priznani prihod.	Davčno priznani odhod.	Davčna obveznost
A	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	3	0,14	0,11	0,01
B	Rudarstvo				
C	Predelovalne dejavnosti	37	1,01	0,77	0,05
D	Oskrba z električno energijo, plinom	9	0,39	0,21	0,03
E	Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki	2	0,06	0,05	0,00
F	Gradbeništvo	43	1,21	0,96	0,05
G	Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	147	3,35	2,37	0,19
H	Promet in skladiščenje	17	0,64	0,42	0,04
I	Gostinstvo	30	0,79	0,49	0,06
J	Informacijske in komunikacijske dejavnosti	128	4,87	3,51	0,26
K	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	52	0,97	0,74	0,05
L	Poslovanje z nepremičninami	84	2,80	2,18	0,12
M	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	600	22,31	16,33	1,14
N	Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	50	1,55	1,13	0,08
O	Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti				
P	Izobraževanje	32	0,80	0,63	0,03
Q	Zdravstvo in socialno varstvo	31	0,74	0,57	0,03
R	Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	20	0,57	0,45	0,02
S	Druge dejavnosti	18	0,45	0,36	0,02
T	Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo				
U	Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles				
	Skupaj	1.303	42,66	31,28	2,17

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS

Kot je razvidno iz Tabele 4, pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, močno izstopajo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je bilo v letu 2019 kar 46 % vseh zavezancev (600 zavezancev). Dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil je opravljalo 147 zavezancev oziroma 11,3 % vseh.

Najvišje davčno priznane prihodke so imeli zavezanici v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (22,3 mio evrov), sledili pa so jim v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (4,9 mio evrov). Tudi z vidika davčne obveznosti so bili na prvem mestu v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (1,1 mio evrov) in na drugem v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (0,26 mio evrov).

2.3.2 Porazdelitev zavezancev po prihodkovnih razredih

Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov po prihodkovnih razredih (Tabela 5) pokaže, da je največ tistih, ki so v poslovnem letu ustvarili prihodke do 10.000 evrov in sicer je takih 36 %. Več kot polovica zavezancev z normiranimi odhodki je ustvarila prihodke do 30.000 evrov. Nad 100.000 evrov prihodkov pa je ustvarilo 5 % vseh zavezancev za DDPO, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov.

Tabela 5: Zavezanci za DDPO z normiranimi odhodki glede na višino davčnih prihodkov

Razred prihodkov (v evrih)	Zavezanci z normiranimi odhodki			
	Št. zavez.	Delež	Davek (v mio evrih)	Delež
do 10.000	465	36%	0,05	2%
od 10.000 do 20.000	171	13%	0,10	4%
od 20.000 do 30.000	114	9%	0,11	5%
od 30.000 do 40.000	117	9%	0,15	7%
od 40.000 do 50.000	158	12%	0,28	13%
od 50.000 do 60.000	50	4%	0,12	5%
od 60.000 do 70.000	47	4%	0,16	7%
od 70.000 do 80.000	38	3%	0,13	6%
od 80.000 do 90.000	38	3%	0,13	6%
od 90.000 do 100.000	40	3%	0,17	8%
nad 100.000	65	5%	0,77	36%
Skupaj	1.303	100%	2,17	100%

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS in lastni prikaz MF

2.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave

Davčni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, lahko zmanjšujejo svojo davčno osnovo in uveljavljajo davčne olajšave, vendar največ do višine svoje davčne osnove.

Tabela 6: Zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave za DDPO – pregled za leto 2019

	Zneski v mio evrih		
	Znesek	Št. zavez.	Delež olajšave v celotnih olajšavah
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave, skupaj	1.950	37.764	100%
Zmanjšanje davčne osnove za prejete obresti od kratkoročnih in dolgoročnih vrednostnih papirjev, ki so jih do 8. aprila 1995 izdale RS, občine ali javna podjetja, ki so jih ustanovile RS ali občine	0,03	5	0,0%
Pokrivanje izgube	563,3	15.598	28,9%
Olajšava za vlaganja v R&R	252,6	558	13,0%
Olajšava za investiranje	870,3	23.476	44,6%
Olajšava za pripadajoči znesek dobička, ki se izplača delavcem	1,3	14	0,1%
Olajšava za zaposlovanje invalidov	105,3	3.675	5,4%
Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	2,0	946	0,1%
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	111,9	2.167	5,7%
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialnovarstvene, dobrodne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	26,0	12.143	1,3%
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnim društvom, ustanovljenih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	3,0	2.083	0,2%
Olajšava za zaposlovanje brezposelnih oseb	0,8	159	0,0%
Olajšava za zaposlovanje po 5. členu ZRPPR1015	0,8	41	0,0%
Olajšava za investiranje po 6. členu ZRPPR1015	12,6	211	0,6%

Vir: Obračuni za DDPO 2019, FURS

Iz Tabele 6 je razvidno, da je zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave v letu 2019 uveljavilo 37.764 zavezancev (36 % vseh, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov) v skupni višini okrog 1.950 mio evrov. Upošteva se davčno stopnjo 19 % pomeni, da zaradi upoštevanja vseh davčnih olajšav zavezanci znižajo davčno obveznost za 371 mio evrov, kar predstavlja t.i. davčni izdatek oziroma izgubo davka za državo.

Največji delež v celotnih olajšavah je s 44,6 % predstavljal olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 23.476 zavezancev. Preko zmanjšanja davčne osnove za pokrivanja izgub iz preteklih let je 15.598 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 563 mio evrov, z olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj pa je 558 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 253 mio evrov. Ostale olajšave predstavljajo skupaj 13,5 % v celotnem znesku olajšav, uveljavljalo pa jih je 21.444 zavezancev.

Razlike v uveljavljanju posameznega zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav po posameznih SKD področjih so razvidne tudi iz Slike 1, podrobneje pa je po vseh SKD področjih prikazano v Tabeli 7. Slika 1 prikazuje deleže posameznega zmanjšanja in davčnih olajšav za prva 4 področja po SKD, ki so imele največje deleže v skupnem zmanjšanju davčne osnove in davčnih olajšav.

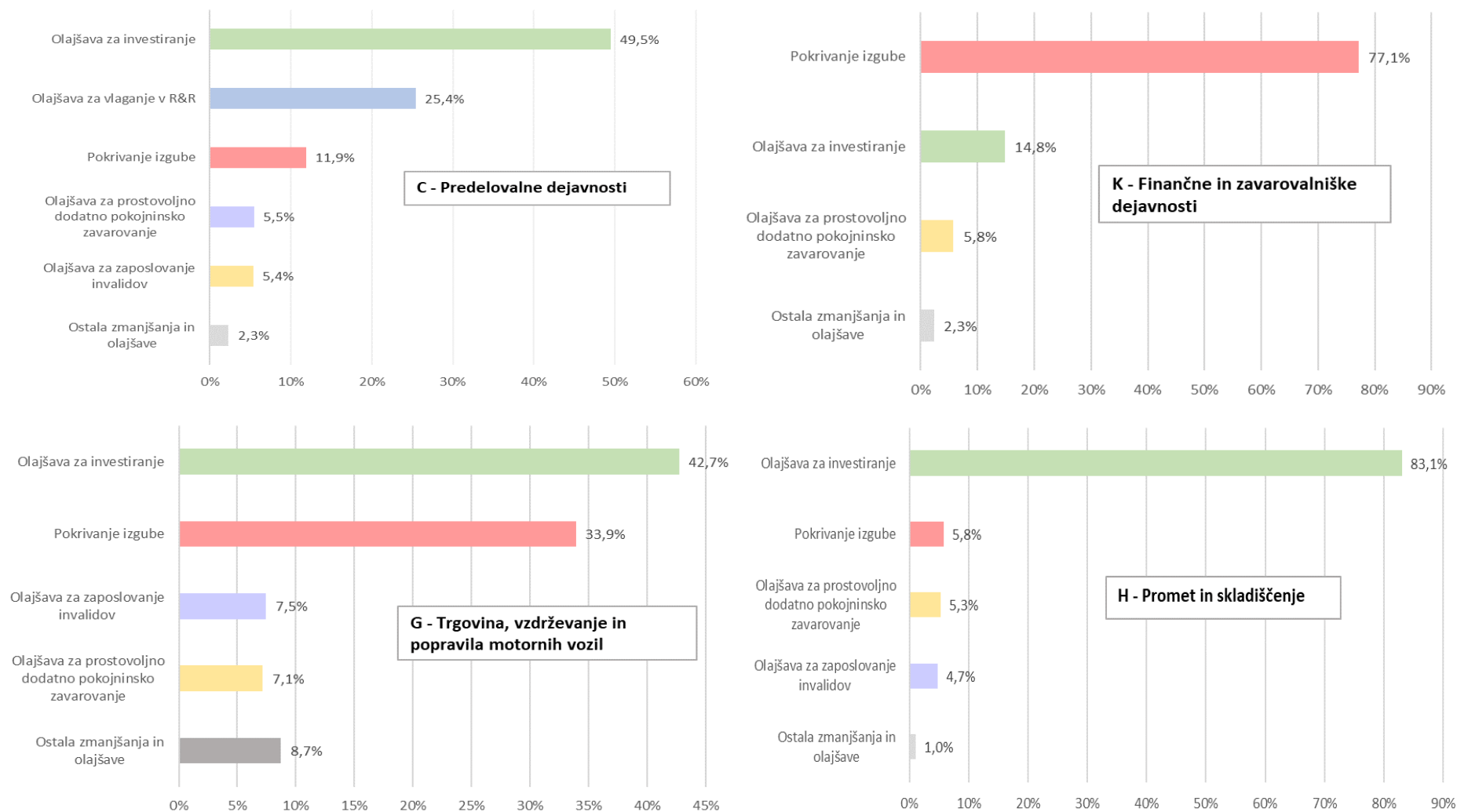
Na prvem mestu so bile predelovalne dejavnosti (C) s skoraj 40 % v skupnem zmanjšanju davčne osnove in davčnih olajšavah. V teh dejavnostih je dobro polovico olajšav predstavljal olajšava za investiranje, četrtno olajšava za vlaganja v R&R in približno 12 % znižanje osnove za pokrivanje izgub iz preteklih let. Olajšavi za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in zaposlovanje invalidov sta predstavljali približno 6 % ter približno 5 %. Ostala zmanjšanja in olajšave so znašala približno 2 %.

Na drugem mestu (s 14 % v skupnem zmanjšanju davčne osnove in olajšavah) so bile finančne in zavarovalniške dejavnosti (K). V teh dejavnostih je veliko večino vseh zmanjšanj in olajšav predstavljalo pokrivanje izgube (77 %), 15 % olajšava za investiranje, 6 % olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje ter 2 % ostala zmanjšanja in olajšave.

Na tretjem mestu z 9 % v skupnem zmanjšanju in olajšavah je bila dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (G), kjer je 43 % vseh zmanjšanj in olajšav predstavljal olajšava za investiranje, 34 % pokrivanje izgub, 8 % olajšava za zaposlovanje invalidov, 7 % olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in malo manj kot 9 % ostala zmanjšanja in olajšave.

Na četrtem mestu (7 % v skupnem zmanjšanju in olajšavah) je bila dejavnost prometa in skladiščenja (H), kjer je s 83 % prevladovala olajšava za investiranje, pokrivanje izgub pa je predstavljalo malo manj kot 6 % vseh zmanjšanj in olajšav v tej dejavnosti. Olajšavi za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in zaposlovanje invalidov sta predstavljali vsaka po približno 5 %, medtem ko so ostala zmanjšanja in olajšave predstavljale odstotek vseh zmanjšanj in olajšav.

Slika 1: Delež posameznega zmanjšanja in olajšave glede na vsa zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav v izbranih dejavnostih v letu 2019

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS, lastni izračun MF

Tabela 7: Deleži davčne obveznosti v skupni davčni obveznosti glede na SKD področje ter število zavezancev, zneski in deleži v posamezni vrsti olajšave za leto 2019²

Zneski v mio evrih

SKD področje	Delež davčne obveznosti v skupni davčni obveznosti (%)	Olajšava za investiranje			Pokrivanje izgube			Olajšava za vlaganja v R&R		
		Št. zavez.	Znesek	Delež v olajšavi	Št. zavez.	Znesek	Delež v olajšavi	Št. zavez.	Znesek	Delež v olajšavi
A	0,60%	245	6,64	0,76%	243	2,20	0,39%			0,00%
B	0,27%	33	3,91	0,45%	16	0,47	0,08%	1	0,54	0,21%
C	26,03%	3.928	382,42	43,94%	1.372	91,85	16,31%	232	196,62	77,83%
D	3,28%	181	41,65	4,79%	123	6,66	1,18%	2	0,12	0,05%
E	0,56%	158	12,46	1,43%	44	2,84	0,50%	2	0,12	0,05%
F	4,38%	2.314	44,85	5,15%	1.261	12,93	2,29%	10	1,09	0,43%
G	21,68%	4.526	74,74	8,59%	2.804	59,31	10,53%	28	5,57	2,21%
H	6,74%	1.637	113,30	13,02%	551	7,90	1,40%			
I	1,64%	990	9,14	1,05%	702	18,02	3,20%	3	0,05	0,02%
J	3,67%	1.283	71,55	8,22%	764	17,97	3,19%	112	27,03	10,70%
K	14,59%	233	40,91	4,70%	284	213,05	37,82%	4	0,28	0,11%
L	3,58%	437	7,23	0,83%	594	36,63	6,50%	1	0,79	0,31%
M	8,74%	3.939	27,69	3,18%	2.689	58,27	10,34%	141	18,69	7,40%
N	1,75%	636	8,25	0,95%	403	21,78	3,87%	5	0,98	0,39%
O	0,05%	235	0,88	0,10%	257	0,54	0,10%			
P	0,33%	648	3,59	0,41%	486	1,70	0,30%	5	0,34	0,13%
Q	1,11%	782	9,49	1,09%	286	2,08	0,37%	9	0,25	0,10%
R	0,59%	642	9,26	1,06%	1056	6,56	1,16%	2	0,04	0,02%
S	0,41%	629	2,31	0,27%	1663	2,58	0,46%	1	0,08	0,03%
T										
U										
Skupaj	100%	23.476	870	100%	15.598	563	100%	558	253	100%

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019 FURS, lastni prikaz MF

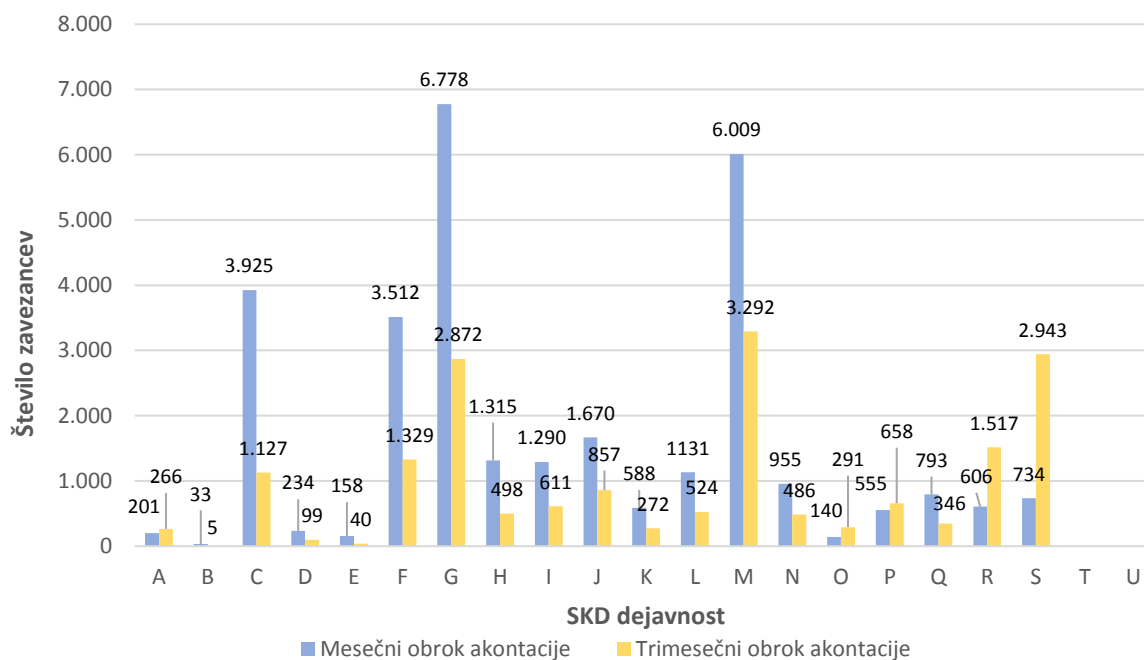
² SKD področja: A (kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo); B (rudarstvo); C (predelovalne dejavnosti); D (oskrba z električno energijo, plinom); E (oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki); F (gradbeništvo); G (trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil); H (promet in skladiščenje); I (gostinstvo); J (informacijske in komunikacijske dejavnosti); K (finančne in zavarovalniške dejavnosti); L (poslovanje z nepremičninami); M (strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti); N (druge raznovrstne poslovne dejavnosti); O (dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti); P (izobraževanje); Q (zdravstvo in socialno varstvo); R (kulture, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti); S (druge dejavnosti); T (dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo); U (dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles).

Tabela 7 prikazuje deleže davčne obveznosti v skupni davčni obveznosti glede na SKD področje ter število zavezancev, zneske in deleže v posamezni od treh vrst olajšav, ki so jih zavezanci največ uveljavljali za leto 2019, prav tako po SKD področju. Olajšavo za investiranje, ki je najbolj znižala davčno osnovo, je uveljavljalo 23.476 zavezancev, od tega kar 4.526 zavezancev, ki so opravljali dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil (G), toda največji delež v celotni olajšavi za investiranje so imele predelovalne dejavnosti (C) in sicer skoraj polovico celotnega zneska olajšav za investiranje. Pokrivanje izgub so v največji meri uveljavljali v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (K) in sicer je njihov delež znašal skoraj 38 % od celotnega zneska pokrivanja izgub, čeprav je bilo teh zavezancev relativno malo (284). Olajšavo za vlaganja v raziskave in razvoj so v največji meri uveljavljali zavezanci, ki so opravljali predelovalne dejavnosti (C). Teh je bilo 232 zavezancev oziroma 42 % glede na vse zavezance, ki so uveljavljali to olajšavo. Prav tako je bil njihov delež v olajšavi za vlaganja v R&R daleč največji in sicer skoraj 78 % celotnega zneska vseh olajšav za vlaganja v R&R.

2.5 Akontacije v letu 2019

DDPO se na podlagi davčnega obračuna plačuje od davčne osnove, ki se ugotavlja za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu letu oziroma poslovnemu letu, ki se razlikuje od koledarskega leta. Med davčnim obdobjem zavezanec plačuje akontacijo davka, ki se plačuje v mesečnih ali trimesečnih obrokih. V mesečnih obrokih se plačuje, če znesek akontacije presega 400 evrov letne obveznosti, v trimesečnih pa kadar znesek akontacije ne presega 400 evrov letne obveznosti.

Slika 2: Zavezanci po SKD področju³ glede na način plačevanja akontacije v 2019

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019 FURS, lastni prikaz MF

Kot izhaja iz Tabele 8, je v letu 2019 skupni znesek za 48.660 zavezancev, ki so plačevali akontacijo DDPO, znašal 920 mio evrov. Od tega jih je 30.627 plačevalo mesečni obrok, ki je v povprečju znašal 2.495 evrov. Največ zavezancev, ki so plačevali mesečni obrok je opravljalo dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil (6.778), ki so jim sledile strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (6.009), so pa sicer najvišji mesečni obrok beležili zavezanci iz finančnih in zavarovalniških dejavnosti (v povprečju 19.137 evrov). Trimesečni obrok akontacije je plačevalo 18.033 zavezancev v skupni višini okrog 0,6 mio evrov (povprečni znesek okrog 33,4 evrov).

³ SKD področja: A (kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo); B (rudarstvo); C (predelovalne dejavnosti); D (oskrba z električno energijo, plinom); E (oskrba z vodo, ravnanje z odpadki); F (gradbeništvo); G (trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil); H (promet in skladiščenje); I (gostinstvo); J (informacijske in komunikacijske dejavnosti); K (finančne in zavarovalniške dejavnosti); L (poslovanje z nepremičninami); M (strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti); N (druge raznovrstne poslovne dejavnosti); O (dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti); P (izobraževanje); Q (zdravstvo in socialno varstvo); R (kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti); S (druge dejavnosti); T (dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo); U (dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles).

Tabela 8: Število zavezancev, zneski akontacije, mesečni in trimesečni obroki po SKD področjih v letu 2019

Vrsta SKD	Akontacije - mesečno				Akontacije - trimesečno				Akontacije-SKUPAJ		
	Št. zav.	Akontacije (v evrih)	Obrok akontacije (v evrih)	Povprečni obrok (v evrih)	Št. zav.	Akontacije (v evrih)	Obrok akontacije (v evrih)	Povprečni obrok (v evrih)	Št. zav. - SKUPAJ	Akontacije (v evrih) - SKUPAJ	Povprečni znesek akontacije (v evrih)
A	201	5.399.859	449.988	2.239	266	35.548	8.887	33,4	467	5.435.407	11.639
B	33	2.423.784	201.982	6.121	5	1.030	257,45	51,5	38	2.424.813	63.811
C	3.925	237.102.948	19.758.581	5.034	1.127	184.077	46.021	40,8	5.052	237.287.025	46.969
D	234	29.819.216	2.484.935	10.619	99	15.160	3.790	38,3	333	29.834.376	89.593
E	158	5.124.369	427.031	2.703	40	4.954	1.238	31,0	198	5.129.323	25.906
F	3.512	41.204.865	3.433.740	978	1.329	206.187	51.549	38,8	4.841	41.411.052	8.554
G	6.778	197.614.593	16.467.886	2.430	2.872	431.151	107.792	37,5	9.650	198.045.744	20.523
H	1.315	61.322.948	5.110.246	3.886	498	85.717	21.430	43,0	1.813	61.408.664	33.871
I	1.290	14.946.117	1.245.510	966	611	93.325	23.332	38,2	1.901	15.039.442	7.911
J	1.670	34.631.912	2.885.993	1.728	857	124.463	31.117	36,3	2.527	34.756.375	13.754
K	588	135.031.209	11.252.601	19.137	272	42.127	10.532	38,7	860	135.073.336	157.062
L	1131	33.473.536	2.789.462	2.466	524	76.785	19.197	36,6	1.655	33.550.320	20.272
M	6.009	80.708.711	6.725.728	1.119	3.292	476.650	119.166	36,2	9.301	81.185.361	8.729
N	955	16.118.053	1.343.171	1.406	486	72.376	18.095	37,2	1.441	16.190.429	11.236
O	140	456.283	38.024	272	291	31.861	7.966	27,4	431	488.144	1.133
P	555	2.943.443	245.287	442	658	80.653	20.164	30,6	1.213	3.024.096	2.493
Q	793	10.035.005	836.251	1.055	346	44.705	11.177	32,3	1.139	10.079.710	8.850
R	606	5.254.203	437.851	723	1.517	154.311	38.580	25,4	2.123	5.408.514	2.548
S	734	3.528.078	294.007	401	2.943	246.737	61.688	21,0	3.677	3.774.815	1.027
T											
U											
Skupaj	30.627	917.139.130	76.428.274	2.495	18.033	2.407.817	601.977	33,4	48.660	919.546.948	18.897

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019, FURS, lastni prikaz MF

2.6 Efektivna davčna stopnja

Splošna, nominalna davčna stopnja za DDPO je v letu 2019 znašala 19 %, vendar pa ta stopnja ne velja za vse zavezanke. ZDDPO-2 namreč določa, da so investicijski skladi, pokojninski skladi, zavarovalnice in družbe tveganega kapitala, ki izpolnjujejo v skladu z zakonom predpisane pogoje, obdavčeni po posebni, ničelni davčni stopnji. Povprečna davčna stopnja DDPO, izračunana kot razmerje med DDPO in osnovo za davek⁴ po vseh priznanih olajšavah in zmanjšanjih davčne osnove, je za leto 2019 tako znašala 18,98 %, razlika je posledica ravno tega, da imajo zgoraj omenjene družbe ničelno davčno stopnjo.

Povprečna efektivna davčna stopnja pa je pomembna mera dejanskega davčnega bremena podjetij. Izračunana je kot razmerje med davkom in davčno osnovo⁵, s čimer prikažemo vpliv zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav. Pri izračunu efektivne davčne stopnje so zajeti vsi davčni zavezanci, ne glede na to ali so imeli na koncu davčno obveznost.

Tabela 9: Povprečna efektivna davčna stopnja po SKD področjih za leto 2019

SKD področje	Št. zavezancev	Davčna osnova	Davek	Zneski v mio evrih
				Povprečna efektivna davčna stopnja
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.109	39	5	13,86%
B - Rudarstvo	75	19	2	12,98%
C - Predelovalne dejavnosti	8.951	2018	237	11,72%
D - Oskrba z električno energijo, plinom	660	219	30	13,62%
E - Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki	380	50	5	10,30%
F - Gradbeništvo	8.272	279	40	14,27%
G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	16.525	1212	197	16,26%
H - Promet in skladiščenje	4.120	459	61	13,35%
I - Gostinstvo	3.907	111	15	13,40%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4.508	307	34	11,15%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.489	981	133	13,57%
L - Poslovanje z nepremičninami	3.276	219	32	14,80%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	15.571	539	80	14,88%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	2.649	122	16	13,03%
O - Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	1.581	4	0	11,49%
P - Izobraževanje	2.944	25	3	11,98%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	2.601	74	10	13,56%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	8.461	46	5	11,66%
S - Druge dejavnosti	19.062	26	4	14,58%
T - Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo	1			
U - Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	1			
Skupaj	106.143	6.749	911	13,50%

Vir: Obračuni za DDPO za leto 2019 FURS, lastni izračuni MF

Povprečna efektivna davčna stopnja za DDPO je za leto 2019 znašala 13,5 %. Če izločimo SKD področja, kjer je bila davčna obveznost nižja od 1 mio evrov je najvišjo povprečno efektivno stopnjo imelo področje trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, kjer je znašala 16,26 %. Sledi mu področje strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti s 14,88% stopnjo.

⁴ Osnova za davek - (Zap. št.:16 v obračunu za davek od dohodkov pravnih oseb); pri osnovi za davek so že upoštevane olajšave oziroma zmanjšanja davčne osnove

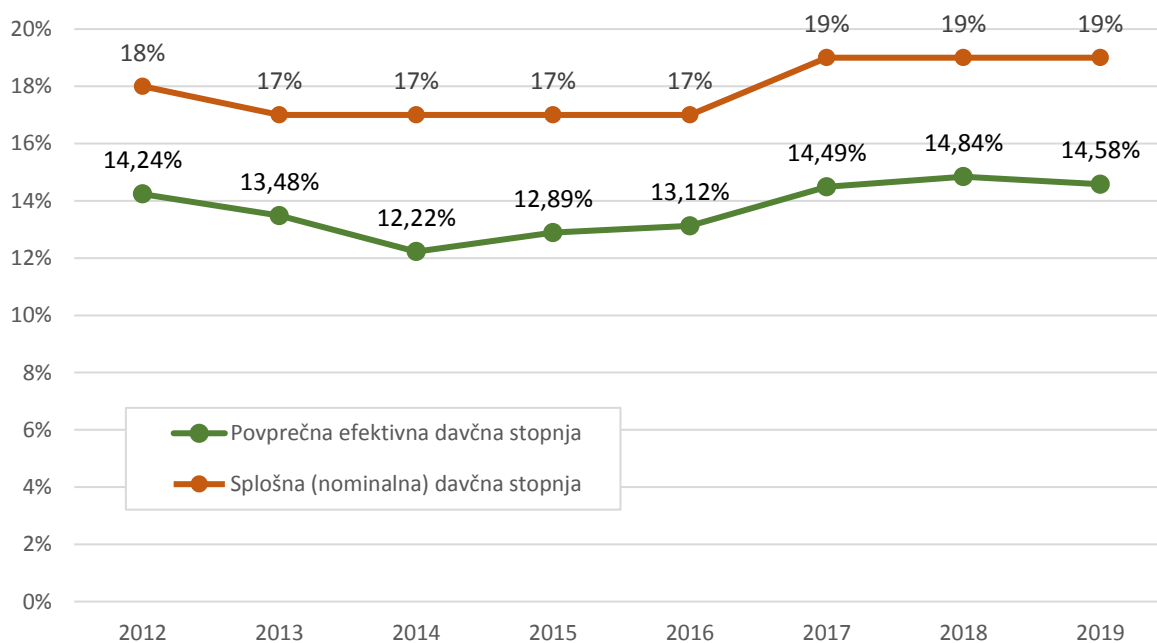
⁵ Davčna osnova – (Zap. št.: 13 v obračunu davka od dohodkov pravnih oseb); pri davčni osnovi niso zajete olajšave in zmanjšanja davčne osnove.

Najnižjo povprečno efektivno davčno stopnjo so izkazali zavezanci iz SKD področja oskrbe z vodo ter ravnanja z odplakami in odpadki – znašala je le 10,3 %. Nekoliko višjo povprečno efektivno davčno stopnjo, vendar še vedno zelo nizko v primerjavi z zakonsko določeno davčno stopnjo, so izkazali zavezanci iz informacijskih in komunikacijskih dejavnosti – 11,15 %. Prav tako nizko povprečno efektivno davčno stopnjo pa so beležili zavezanci iz dejavnosti javne uprave in obrambe ter dejavnosti obvezne socialne varnosti, kjer je znašala 11,49 %. Področje predelovalnih dejavnosti ima največji znesek davčne osnove in davčne obveznosti, zato ima tudi največji vpliv na skupno povprečno efektivno davčno stopnjo (Tabela 9).

Slika 3 prikazuje povprečno efektivno davčno stopnjo v obdobju od leta 2012 do 2019 za prvih 100 zavezancev, ki so imeli v posameznem letu največjo davčno obveznost. Ta skupina zavezancev je dosegla dobro tretjino skupne davčne obveznosti vseh zavezancev za DDPO in je v letu 2019 znašala 315 mio evrov.

Za prvih 100 zavezancev z najvišjo davčno obveznostjo je povprečna efektivna davčna stopnja znašala 13,7 % v obdobju 2012 – 2019, medtem, ko je zgolj za leto 2019 znašala 14,58 %. Iz Slike 3 je razvidno, da je v opazovanem obdobju povprečna efektivna davčna stopnja v povprečju počasi rastla. Največja razlika med povprečno efektivno in nominalno, zakonsko davčno stopnjo je bila v letu 2014 (4,78 odstotnih točk).

Slika 3: Povprečna efektivna davčna stopnja za prvih 100 zavezancev glede na davčno obveznost v primerjavi s splošno (nominalno) davčno stopnjo v obdobju 2012-2019

Vir: Obračuni za DDPO 2012-2019 FURS, lastni izračuni MF

Priloge

Tabela P1: Glavne postavke iz obračunov DDPO od 2016 do 2019

Zneski v mio evrih

Postavka iz obračuna / Leto	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Št. predloženih obračunov DDPO	104.522	105.832	106.643	106.143	99,5
Št. zavezancev	103.504	104.679	105.453	104.977	99,5
PRIHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih, od tega	105.938	115.836	123.687	128.236	103,7
Popravek prih. na raven davčno priznanih prih. - zmanjšanje	13.889	14.425	15.191	16.108	106,0
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	92.131	101.493	108.603	112.223	103,3
ODHODKI, ugotovljeni po računovodskih predpisih	102.408	110.804	117.832	121.917	103,5
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	88.694	97.084	103.663	106.926	103,1
RAZLIKA med davčno priznanimi prihodki in odhodki	5.155	5.701	6.402	6.691	104,5
RAZLIKA med davčno priznanimi odhodki in prihodki	1.718	1.292	1.462	1.394	95,3
DAVČNA OSNOVA	5.198	5.730	6.501	6.749	103,8
DAVČNA IZGUBA	1.694	1.283	1.424	1.354	95,1
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave, vendar največ do višine davčne osnove	1.604	1.763	1.914	1.950	101,9
DAVČNA OBVEZNOST	606	749	868	907	104,5
Vplačane akontacije	521	670	753	859	114,0
OBVEZNOST ZA DOPLAČILO DAVKA	200	231	247	240	96,9
PREVEČ VPLAČANE AKONTACIJE	114	152	133	191	144,2

Vir: Obračuni za DDPO od leta 2016 do 2019 FURS, lastni prikaz MF

Število predloženih obračunov DDPO se je na podlagi podatkov FURS v obdobju od 2016 do 2019 v povprečju povečalo za pol odstotka letno. Davčno priznani prihodki so se v letu 2019 povečali za 3 % glede na leto 2018. Davčna osnova je v letu 2019 znašala 6.749 mio evrov in se je povečala za približno 4 % glede na leto 2018. Posledično se je povečala tudi davčna obveznost, ki je znašala 907 mio evrov, kar je za približno 5 % več kot v predhodnem letu.

Tabela P2: Davčni prihodki zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov v obdobju od leta 2016 do 2019

Zneski v mio evrih

Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov								
SKD področje	2016		2017		2018		2019	
	Št. obrač.	Davčni prihodki	Št. obrač.	Davčni prihodki	Št. obrač.	Davčni prihodki	Št. obrač.	Davčni prihodki
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.239	552	1.205	536	1.127	572	1.106	539
B - Rudarstvo	79	298	80	330	76	332	75	319
C - Predelovalne dejavnosti	8.768	25.849	8.900	28.996	9.004	30.895	8.914	31.845
D - Oskrba z električno energijo, plinom	695	5.663	687	7.368	664	7.033	651	7.311
E - Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki	378	1.111	389	1.284	393	1.386	378	1.322
F - Gradbeništvo	8.332	3.715	8.319	4.081	8.373	4.987	8.229	5.194
G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	16.727	29.708	16.791	32.271	16.683	34.995	16.378	35.272
H - Promet in skladiščenje	3.564	4.866	3.716	5.389	3.976	5.853	4.103	6.109
I - Gostinstvo	3.694	1.326	3.751	1.444	3.841	1.559	3.877	1.666
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4.100	3.204	4.169	3.275	4.325	3.782	4.380	3.937
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.416	6.792	1.417	5.987	1.422	6.831	1.437	7.445
L - Poslovanje z nepremičninami	2.638	734	2.815	738	3.025	988	3.192	1.091
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	15.101	4.111	15.186	5.111	15.106	4.577	14.971	5.155
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	2.426	1.604	2.453	1.906	2.570	1.974	2.599	1.991
O - Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	1.559	63	1.559	73	1.590	71	1.581	74
P - Izobraževanje	2.696	507	2.752	525	2.901	551	2.912	588
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	2.596	928	2.629	994	2.593	1.056	2.570	1.136
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	8.857	742	8.896	811	8.573	792	8.441	835
S - Druge dejavnosti	18.582	320	18.881	318	19.187	330	19.044	352
T - Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo	1	0	1	0	1	0	1	0
U - Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	30	0	23	0	1	0	1	
Skupaj	103.478	92.092	104.619	101.433	105.431	108.563	104.840	112.181

Vir: Obračuni za DDPO od leta 2016 do 2019 FURS, lastni prikaz MF

Tabela P3: Davčni prihodki zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov v obdobju od leta 2016 do 2019

Zneski v mio evrih

SKD področje	Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in <u>normiranih</u> odhodkov							
	2016		2017		2018		2019	
	Št. obrač.	Davčni prihodki	Št. obrač.	Davčni prihodki	Št. obrač.	Davčni prihodki	Št. obrač.	Davčni prihodki
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	4	0,1	3	0,1	3	0,1	3	0,1
B - Rudarstvo								
C - Predelovalne dejavnosti	41	1,1	47	1,5	36	1,3	37	1,0
D - Oskrba z električno energijo, plinom	7	0,2	11	0,3	10	0,3	9	0,4
E - Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki	1	0	2	0	3	0,1	2	0,1
F - Gradbeništvo	41	1	38	1,2	35	1,1	43	1,2
G - Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	118	3,4	127	4,3	140	3,6	147	3,3
H - Promet in skladiščenje	19	1	21	0,9	24	0,9	17	0,6
I - Gostinstvo	19	0,3	26	0,8	27	0,6	30	0,8
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	101	4,8	132	9,3	119	4,8	128	4,9
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	40	1,5	53	12,4	50	0,8	52	1,0
L - Poslovanje z nepremičninami	43	1	64	2	67	2,3	84	2,8
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	478	18,9	546	21,1	559	19,8	600	22,3
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	33	2,1	43	1,2	52	1,6	50	1,6
O - Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti								
P - Izobraževanje	27	0,8	25	0,9	25	0,8	32	0,8
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	40	1,6	41	2,3	28	1,0	31	0,7
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	18	0,6	18	0,8	20	0,6	20	0,6
S - Druge dejavnosti	14	0,2	16	0,3	14	0,3	18	0,5
T - Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo								
U - Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles								
Skupaj	1.044	38,6	1.213	59,4	1.212	40,1	1.303	42,7

Vir: Obračuni za DDPO od leta 2016 do 2019 FURS, lastni prikaz MF

Zavezanci, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, so v obdobju od leta 2016 do 2019 predstavljali v povprečju odstotek vseh zavezancev za DDPO.

Tabela P4: Pregled zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave v obdobju od leta 2016 do 2019

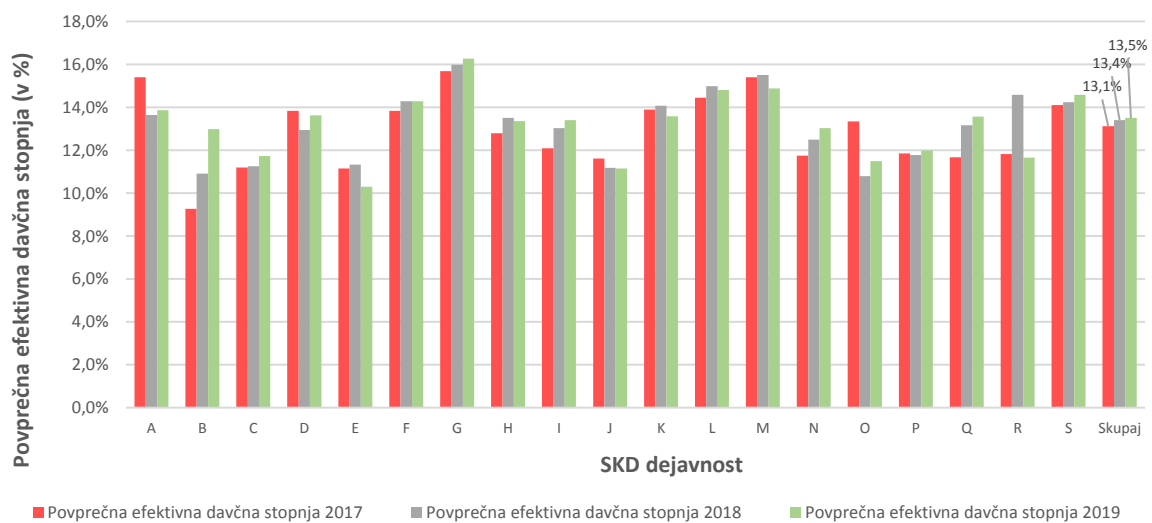
Zneski v mio evrih

Vrsta olajšave/Leto	2016	2017	2018	2019
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave - skupaj	1.604,2	1.762,5	1.914,4	1.949,9
Zmanjšanje davčne osnove za prejete obresti od kratkoročnih in dolgoročnih vrednostnih papirjev, ki so jih do 8. aprila 1995 izdale RS, občine ali javna podjetja, ki so jih ustanovile RS ali občine	0,0	0,3	0,0	0,0
Pokrivanje izgube	405,6	454,0	531,3	563,3
Olajšava za vlaganja v R&R	267,9	241,5	238,8	252,6
Olajšava za investiranje	700,1	821,7	886,8	870,3
Olajšava za pripadajoči znesek dobička, ki se izplača delavcem	0,6	0,7	0,7	1,3
Olajšava za zaposlovanje invalidov	86,2	94,6	99,1	105,3
Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	1,5	1,6	1,8	2,0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	94,5	98,0	103,8	111,9
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialnovarstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	21,1	23,0	25,5	26,0
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnimi društvom, ustanovljenih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	2,6	2,6	2,8	3,0
Olajšava za zaposlovanje brezposelnih oseb po 55.b členu	0,9	0,9	0,9	0,8
Olajšava za zaposlovanje po 5. členu ZRPPR1015	1,1	1,1	1,1	0,8
Olajšava za investiranje po 6. členu ZRPPR1015	21,9	22,6	21,5	12,6

Vir: Obračuni za DDPO od 2016 do 2019, FURS, lastni prikaz MF

Zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave so se po letu 2016 povečevale. Tako so zavezanci v letu 2019 znižali davčno osnovo z zmanjšanjem in davčnimi olajšavami v višini 1.950 mio evrov, kar je za 22 % več kot v letu 2016. Zavezanci so izkazali največji znesek pri olajšavi za investiranje, v povprečju je ta olajšava od leta 2016 do 2019 predstavljala v povprečju 45 % celotnega zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav.

Slika P1: Povprečna efektivna davčna stopnja v obdobju od 2017 do 2019, glede na SKD področje

Vir: Obračuni za DDPO od 2017 do 2019, FURS, lastni prikaz MF

Zgornja slika prikazuje gibanja povprečne efektivne davčne stopnje po posameznih SKD področjih in za vse zavezanke skupaj v obdobju od leta 2017 do 2019.

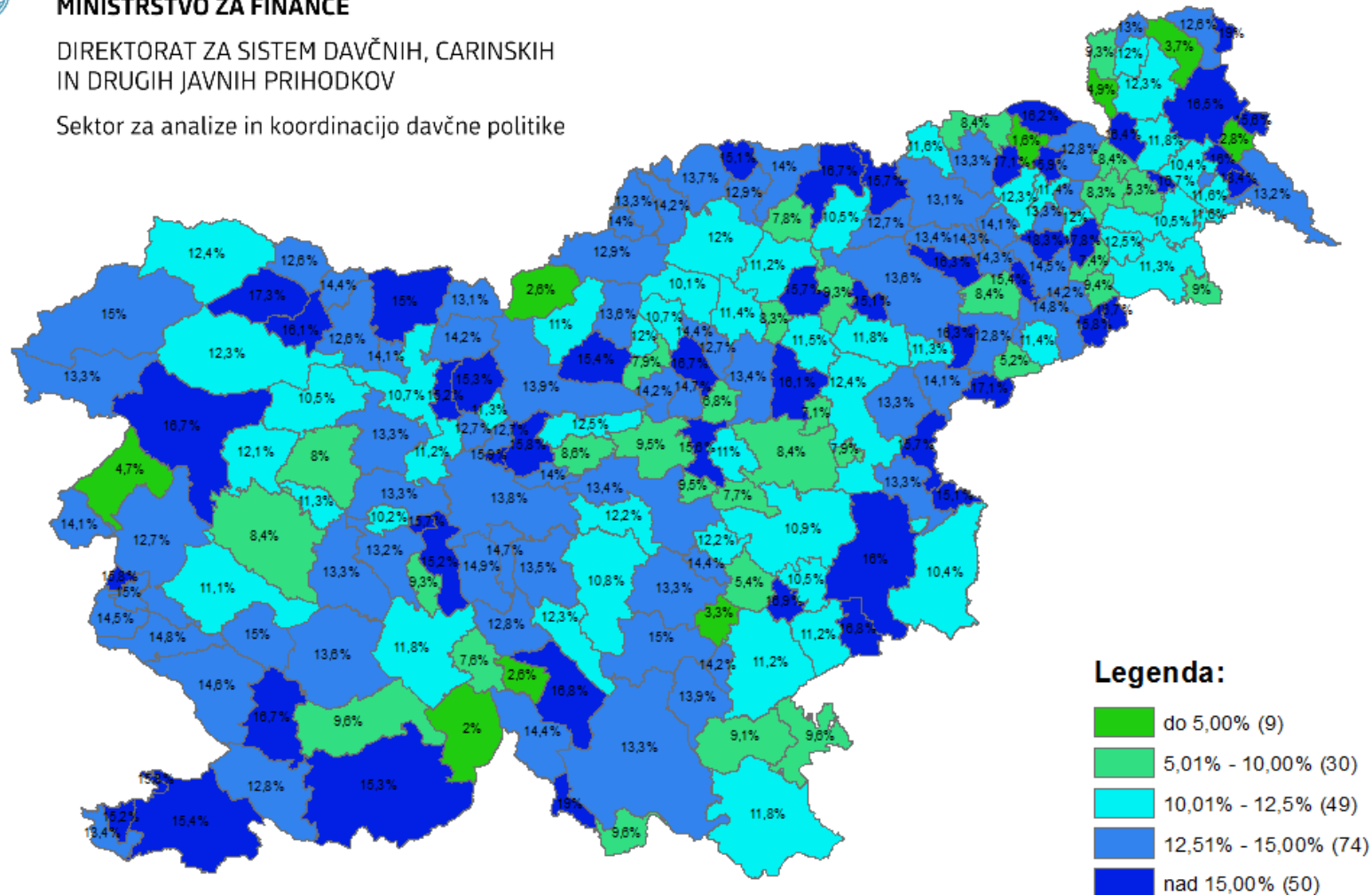
Slika P2: Davek od dohodkov pravnih oseb – povprečna efektivna davčna stopnja za leto 2019 po občinah

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
 IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Sektor za analize in koordinacijo davčne politike

Vir: Podatki iz obračunov DDPO za leto 2019, Finančna uprava RS, lastni prikaz MF